

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 5) 203 4407, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, <http://enmin.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-

Nr. (1.20-05 E)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. 20 „Dėl dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmokų“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – sudaryti galimybę bendrovėms, kuriose valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip pusę visų balsų (toliau – valstybės valdomos bendrovės), nustatyti, kad dividendai būtų skirstomi ir išmokami nuo paskirstytinojo pelno, eliminavus nerealizuoto valiutos kursų pokyčio įtaką ir kitas nerealizuoto pelno (nuostolių) sumas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 15 d. nutarimu Nr. 199 „Dėl Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Nutarimas) pritarta, kad akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ (toliau – Bendrovė arba AB „Klaipėdos nafta“), veikdama kaip suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGD terminalas) projekto įgyvendinimo bendrovė, Lietuvos Respublikos teritorijoje įrengtą SGD terminalą suskystintoms gamtinėms dujoms importuoti, priimti ir dujinti ir (ar) papildomoms paslaugoms teikti, įskaitant laikinąjį saugojimą, būtiną dujinimo ir vėlesnio tiekimo į gamtinių dujų perdavimo sistemą procesui vykdyti. Nutarimu taip pat pritarta, kad SGD terminalą sudarytų plaukiojanti suskystintų gamtinių dujų saugykla su dujinimo technologija, antžeminiai terminalo įrenginiai, jungtis su gamtinių dujų perdavimo sistema ir (ar) jų technologiniai priklausiniai.

2012 m. birželio 12 d. priimtas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymas (toliau – Įstatymas). AB „Klaipėdos nafta“ yra SGD terminalo operatorė (Įstatymo 2 straipsnio 6 punktą). Pagal Įstatymo 3 straipsnio 3 punktą SGD terminalo projektas yra pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos ekonominiu projektu. Be to, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme numatyta, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūra pripažįstama nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra, o Bendrovė – antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone.

Pagal Įstatymo 5 straipsnio 4 punktą SGD terminalo veikla, išskyrus SGD terminalo veiklos nutraukimą, vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 7 dalimi, vykdoma ne trumpiau kaip iki 2044 m. gruodžio 31 d. Taip pat, remiantis Įstatymo 9 straipsnio 6 punktu, Vyriausybė ir valstybės institucijos, priimdamos sprendimus ir sudarydamos susitarimus, valstybės valdomų akcinių bendrovių akcijų valdytojai, priimdami sprendimus, sudarydami susitarimus ir įgyvendindami valstybei nuosavybės teise priklausančių SGD terminalo operatoriaus akcijų suteikiamas neturtines teises, užtikrina, kad SGD terminalo operatorius, įgyvendindamas Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatas, ne vėliau kaip iki 2024 m. gruodžio 31 d. nuosavybės teise įsigys plaukiojančiąją suskystintų gamtinių dujų

saugyklą ir tampa jos valdytoju, pasirinkdamas ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą dėl plaukiojančiosios suskystintų gamtinių dujų saugyklos įsigijimo.

2012 m. kovo 2 d. buvo sudaryta suskystintų gamtinių dujų laivo-saugyklos (toliau – SGD laivas-saugykla) nuomos sutartis tarp AB „Klaipėdos nafta“ ir SGD laivo-saugyklos nuomotojos Hoegh LNG Limited (toliau – SGD nuomos sutartis). SGD nuomos sutartis galioja iki 2024 m. gruodžio 6 d. Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojus 16-ojo Tarptautinio finansinės atskaitomybės apskaitos standarto „Nuoma“ (toliau – 16 TFAS) pakeitimams, AB „Klaipėdos nafta“ galiojančias nuomos sutartis, kurios atitinka finansinio lizingo kriterijus, balanse apskaitė kaip nuomos įsipareigojimus ir turtą, kaip to reikalauja 16 TFAS nuostatos. Atitinkamai buvo apskaityta ir SGD nuomos sutartis. Pagal SGD nuomos sutartį – atsiskaitymo valiuta yra JAV doleriai (toliau – USD). Atkreiptinas dėmesys, kad SGD nuomos sutartis yra didžiausią įtaką turinti nuomos sutartis AB „Klaipėdos nafta“ balansui. 2019 m. sausio 1 d. AB „Klaipėdos nafta“ turtas ir įsipareigojimai buvo apskaityti pagal tos dienos USD/EUR faktinį kursą. Pagal TFAS reikalavimus, įsipareigojimai perskaičiuojami pagal faktinį valiutos kursą kiekvieną balanso sudarymo dieną, t. y. kas mėnesį, o turtui galioja pirminio pripažinimo dienos valiutos kursas. Kadangi USD/EUR kursas nuolat kinta, dėl to atsiranda valiutos kursų svyravimo įtaka nuo perskaičiuojamo balansinio valiutinio įsipareigojimo likučio. Kadangi tai yra apskaitinis įrašas, kuris susidaro dėl balansinių valiutinių likučių perkainojimo pagal tos dienos valiutos kursą ir visiškai nepriklauso nuo atsiskaitymo su tiekėju, bei nėra faktinių išlaidų, toks susidaręs valiutos kursų pokytis vadinamas nerealizuotu. Iš šių nerealizuotų valiutos kursų pokyčių atsiranda tiek nerealizuoti nuostoliai, tiek nerealizuotas pelnas bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitoje, kurių bendrovė nei prognozuoti, nei kontroliuoti negali. Tuo atveju, kai susidaro reikšminga neigiama nerealizuota valiutos kursų pokyčio įtaka, Bendrovės pelnas yra nepagrįstai sumažintas, dėl to Bendrovė negali pasiekti jai nustatyto nuosavo kapitalo grąžos rodiklio ir atitinkamai įgyvendinti Bendrovei nustatytų tikslų. Tuo atveju, kai susidaro reikšminga teigiama nerealizuota valiutos kursų pokyčio įtaka, Bendrovės grynas pelnas yra nepagrįstai padidinamas, t. y. susidaro situacija, kai grynas paskirstytinasis pelnas, nuo kurio skirstomi ir mokami dividendai pagal šiuo metu galiojančias Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. 20 „Dėl dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmokų“ nuostatas (toliau – Dividendų nutarimas), yra didesnis nei faktiškai uždirbtas. Bendrovė, išmokėjusi nepagrįstai dideles dividendų sumas, ilguoju laikotarpiu gali susidurti su nepakankamais pinigų srautais ir neturėti užtekstinai lėšų įgyvendinti valstybės jai keliamų ilgalaikių strateginių tikslų. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektu siūlomais pakeitimais siekiama sudaryti sąlygas valstybės valdomoms bendrovėms, taip pat ir AB „Klaipėdos nafta“ dividendus mokėti nuo grynojo pelno, eliminavus nerealizuotą valiutos kursų pokyčio įtaką bei kitas nerealizuoto pelno (nuostolių) sumas. Atitinkamai, kad būtų matoma reali Bendrovės uždirbama grąža, siūloma keisti ir kapitalo grąžos rodiklio apskaičiavimą.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovė analizavo galimybes fiksuoti USD/EUR kursą išvestinių sandorių priemonėmis, tačiau valiutos kurso fiksavimas iki 2024 m. pabaigos, t. y. iki SGD nuomos sutarties pabaigos, pareikalautų reikšmingo dydžio kredito limitą, tai labai apribotų ilgalaikės strategijos tikslų įgyvendinimą, nes Bendrovės skolinimosi galimybės, skirtos investavimui į tarptautinius SGD projektus, būtų ženkliai mažesnės arba kai kuriais atvejais nepakankamos.

Pagal neaudituosius viešai paskelbtus finansinius rezultatus už 12 mėn. laikotarpį, pasibaigusį 2020 m. gruodžio 31 d., Bendrovės grynas pelnas yra 32 476 tūkst. eurų, iš jų:

- 28 765 tūkst. eurų teigiama nerealizuota valiutos kursų pokyčio įtaka,
- 4 315 tūkst. eurų atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo sąnaudos, apskaičiuotos nuo nerealizuoto valiutos kursų pokyčio įtakos,
- 1 946 tūkst. eurų išvestinių finansinių sandorių sąnaudos.

Pažymėtina, kad grynas pelnas yra 22 504 tūkst. eurų (28 765 tūkst. eurų atimti 4 315 tūkst. eurų ir 1 946 tūkst. eurų) didesnis, nei faktiškai uždirbtas. Tikėtina, kad už 2020 metus, nepakeitus Dividendų nutarimo nuostatų, Bendrovei tektų dividendams skirti dvigubai didesnes sumas, nei Bendrovė uždirbo. Dėl to akcininkų interesai, kylantys iš ilgalaikės Bendrovės

strategijos 2020–2030 m., gali būti pažeisti, nes Bendrovė gali nesukaupti reikiamų lėšų numatomos strateginėms investicijoms.

Priėmus Nutarimo projektą:

1) valstybės valdomos bendrovės galės planuoti ir kontroliuoti savo pinigų srautus, kad jie būtų pakankami strateginiams tikslams pasiekti;

2) daugiau aiškumo investuotojams apie planuojamus galimus valstybės valdomų bendrovių dividendus;

3) daugiau skaidrumo valstybės valdomų bendrovių veikloje.

Nutarimo projekto neigiamų pasekmių nenumatyta.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai. Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projekte neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Dėl Nutarimo projekto Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija pastabų neturėjo. Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija išvadų nepateikė. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija dėl Nutarimo projekte siūlomų pakeitimų pastabų neturėjo, bet nepritarė, kad teisinis reguliavimas būtų keičiamas dabar teikiant atskirą projektą. Į šią pastabą neatsižvelgta, priešastys išdėstytos derinimo pažymoje.

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Strateginio ir finansų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas Algirdas Petkevičius, tel. (8 5) 203 4689, papild. 9, el. p. algirdas.petkevicius@enmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.
4. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys